

WERKLOOSHEIDSUITKERINGEN VOOR JONGEREN SCHRAPPEN. SNELLER AFGESTUDEERD EN AAN HET WERK?

BART COCKX (UNIVERSITEIT GENT)

ISM KOEN DECLERCQ (SAINT-LOUIS BRUSSEL), MURIEL DEJEMEPPE (UCLouvain) EN
BRUNO VAN DER LINDEN (UCLouvain)

Colloquium: Impactevaluatie van het overheidsbeleid: naar empirisch onderbouwde overheidsmaatregelen
Federaal Planbureau en de FOD Beleid en Ondersteuning (BOSA), Brussel, 9 mei 2022

MOTIVATIE EN ONDERZOEKSVRAAG

- **2014:** Hoge jeugdwerkloosheidsgraad = 23% van actieve bevolking onder 25 jaar
- **2015:** Regering Michel schaft recht op inschakelingsuitkeringen na studies af voor:
 - jongeren ouder dan 25 jaar
 - jongeren die nog geen 21 zijn zonder diploma middelbaar onderwijs
- **Bedoeling:**
 - Vroegtijdig schoolverlaten tegengaan
 - Jongeren financieel te prikkelen om harder te zoeken naar werk
- **Onderzoeksvraag**
 - Zijn deze doelstellingen gehaald?

PREVIEW VAN DE RESULTATEN

- **Hooggeschoolde** jongeren
 - verwerven sneller een diploma
 - vinden sneller een baan, maar deze baan is van heel korte duur
- **Kortgeschoolde** jongeren
 - Geen enkel statistisch significant effect
 - op het vinden van een baan
 - op onderwijsresultaten

STRUCTUUR VAN UITEENZETTING

1. Institutioneel kader
2. Verschil-in-verschillen methode
3. Data en resultaten
 - i. Effecten op tewerkstelling
 - a) Data
 - b) Effecten
 - ii. Effecten op onderwijsuitkomsten
 - a) Data
 - b) Effecten
4. Interpretatie en implicaties

1. INSTITUTIONEEL KADER

DE INSCHAKELINGSUITKERING VOOR DE HERVORMING

- **Voorwaarden**
 - i. Inschrijving als werkzoekende bij gewestelijke tewerkstellingsdienst
 - ii. Wachtperiode van 1 jaar
 - iii. Minimaal onderwijsniveau: voleindigen 3de jaar middelbaar (6de jaar voor ASO)
 - iv. Niet ouder dan 30 jaar op moment van aanvraag
 - v. Bewijs leveren dat actief naar werk zoekt

- **Uitkeringsniveau** (geïndexeerd: vanaf 1 maart 2022)
 - Samenwonend (ouder dan 18): 536€/maand
Meerderheid in deze categorie: 82% in Vlaanderen en 68% in Wallonië (in 2014)

 - Andere categorieën (ouder dan 18): 602€ - 1.469€/maand

DE INSCHAKELINGSUITKERING NA HERVORMING 2015

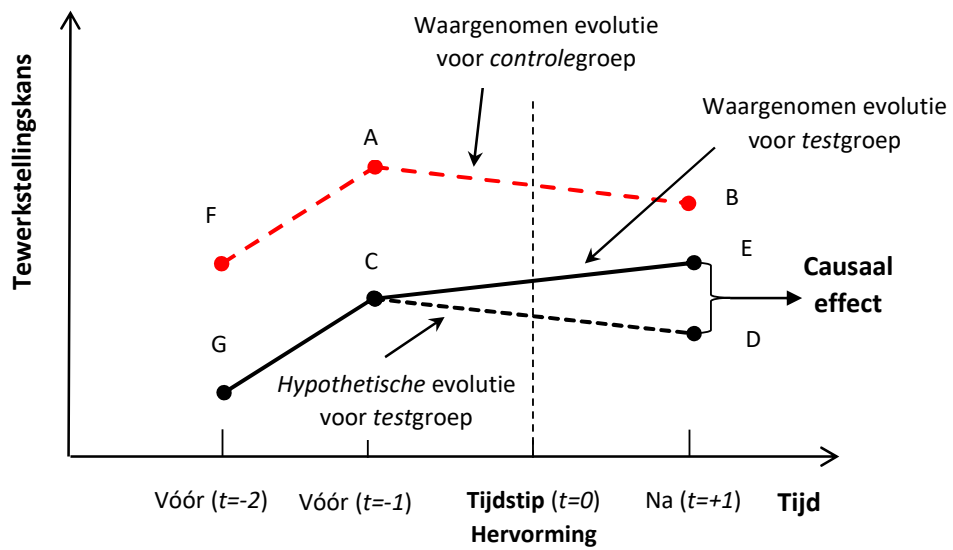
▪ **Verstremgde voorwaarden**

i. Niet ouder dan 25 jaar op moment van aanvraag

ii. Indien jonger dan 21: ***diploma 6de jaar middelbaar***

iii. Indien ouder dan 21 en jonger dan 25: geen wijziging

2. VERSCHIL-IN-VERSCHILLEN METHODE

Figuur 2: Verschil-in-verschillen methode schematisch uitgelegd

3. DATA EN RESULTATEN

I. EFFECTEN OP TEWERKSTELLING

DATA VOOR METEN TEWERKSTELLINGSEFFECTEN

- Alle inschrijvingen bij tewerkstellingsdiensten (VDAB/FOREM) 2011 tot 2014
- Meet overgang naar (tijdelijk) werk, 6, 12 of 18 maanden na inschrijving

1. Effect verlaging leeftijdsgrens tot 25 jaar (in voege 1 januari 2015):

- Testgroep: 24 jaar op moment van inschrijving
- Controlegroep: 23 jaar op moment van inschrijving

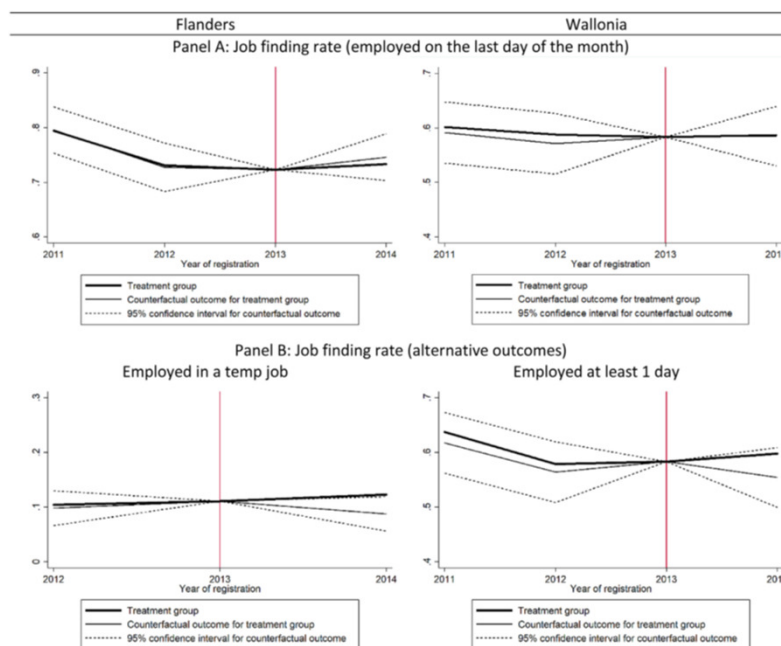
➤ *Enkel jongeren met master diploma*

2. Effect diplomavorwaarde 6de middelbaar indien jonger dan 21 jaar (sept. '15)

- Testgroep: 19 jaar op moment van inschrijving
- Controlegroep: 20 jaar op moment van inschrijving

➤ *Enkel jongeren zonder diploma middelbaar met attest 2de graad*

EFFECT (1 JAAR NA INSCHRIJVING) VERLAGING LEEFTIJDGRENSEN TOT 25 JAAR

EFFECT VERLAGING LEEFTIJDSGRENS TOT 25 JAAR

Conclusie: Geen significant effect op overgang naar (stabiel) werk,
enkel naar zeer tijdelijke jobs

Tabel 1: Effecten van de afschaffing van de inschakelingsuitkering voor 25-plussers op de cumulatieve uitstroomkans naar tijdelijke tewerkstelling.

	Vlaanderen			Wallonië		
	6 maanden	12 maanden	18 maanden	6 maanden	12 maanden	18 maanden
Causaal effect	3,3pp** (1,4pp)	3,8pp** (1,5pp)	3,7pp** (1,6pp)	3,2pp (2,3pp)	3,7pp** (2,0pp)	2,1pp (1,9pp)
Hypothetische kans	9,0%	12,1%	13,7%	56,6%	70,0%	77,6%
Observaties	9639	9639	9639	9728	9728	9728

EFFECT DIPLOMAVOORWAARDE 6DE MIDDELBAAR

- Niet statistisch verschillend van nul

3. DATA EN RESULTATEN

II. EFFECTEN OP ONDERWIJSUITKOMSTEN

DATA VOOR METEN EFFECTEN OP ONDERWIJSUITKOMSTEN

- Populatiegegevens departementen onderwijs Vlaamse + Franstalige Gemeenschap: schooljaren 2011-12 tot en met 2015-16 (3 jaar vóór + 2 jaar na hervorming)
- Meet voltooiing en/of vroegtijdige stopzetting studies

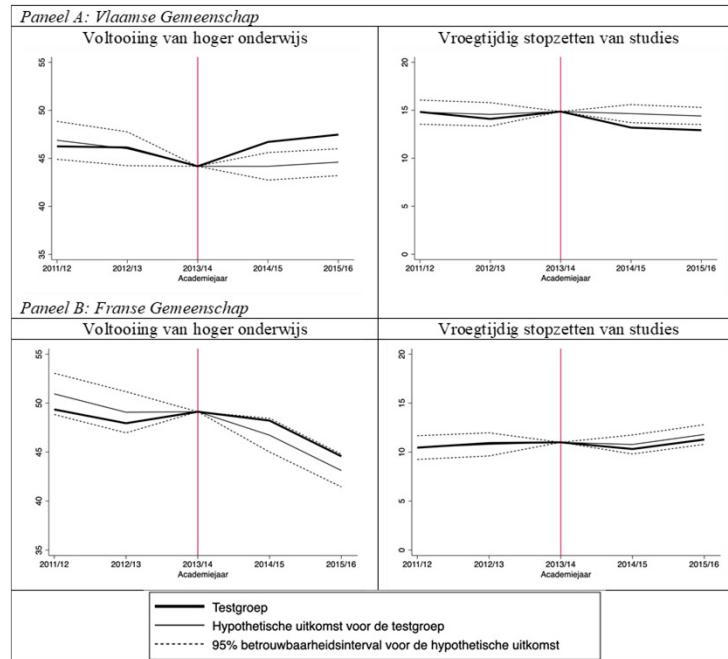
1. Effect verlaging leeftijdsgrens tot 25 jaar:

- Testgroep: 24 jaar op 31 december
- Controlegroep: 22 jaar op 31 december
- *Alle jongeren ingeschreven in professionele bachelor of academische master*

2. Effect diplomavorwaarde 6de middelbaar indien jonger dan 21 jaar

- Testgroep: 18 jaar op 31 december
- Controlegroep: 20 jaar op 31 december
- *Enkel jongeren in 6de jaar voltijds beroeps of technisch middelbaar*

EFFECT VERLAGING LEEFTIJDSGRENS TOT 25 JAAR

17

EFFECT VERLAGING LEEFTIJDSGRENS TOT 25 JAAR

	Voltooiing studies	Vroegtijdige stopzetting
<i>Paneel A: Alle studenten in Vlaamse en Franse Gemeenschap</i>		
Gemiddeld effect	2,2pp*** (0,4pp)	-1,1pp*** (0,3pp)
Niveau hypothetische uitkomst zonder hervorming	44,6%	13,1%
<i>Paneel B: Vlaamse Gemeenschap</i>		
Gemiddeld effect	2,8pp*** (0,6pp)	-1,5pp*** (0,4pp)
Niveau hypothetische uitkomst zonder hervorming	44,4%	14,5%
<i>Paneel C: Franse Gemeenschap</i>		
Gemiddeld effect	1,5pp** (0,7pp)	-0,5pp (0,4pp)
Niveau hypothetische uitkomst zonder hervorming	44,8%	11,3%
Totaal aantal studenten in de populatie	252,009	252,009

18

EFFECT DIPLOMAVOORWAARDE 6DE MIDDELBAAR

- Niet statistisch verschillend van nul

4. INTERPRETATIE EN IMPLICATIES

INTERPRETATIE

1. Effecten op tewerkstelling

- Financiële prikkels werken
 - niet voor allen: soms ontbreken vaardigheden
 - beter in begin van werkloosheid: na verloop van tijd blijven enkel diegenen over waarvoor prikkels niet werken.

- Deze hervorming werkt niet omdat financiële prikkels te laat komen.

2. Effecten op onderwijsuitkomsten

- Financiële prikkels werken
 - voor hooggeschoolden: zij kijken voldoende vooruit
 - **niet** voor kortgeschoolden (waarvoor ze bedoeld zijn): onvoldoende vooruitziend + uitstelgedrag

IMPLICATIES

- Enkel positieve effecten op een **niet bedoelde groep**: hooggeschoolden.

- **Niet beste manier om studieprestaties te verhogen in hoger onderwijs**: ten koste van armoede en onafhankelijkheid van ouders (maar grootte van dit effect onbekend).

- **Financiële prikkels werken niet voor langdurig werkloze jongeren**: Werken opleiding en/of begeleiding beter?

- **Door gebrek aan evaluatiecultuur weten we heel weinig**. Hopelijk is deze conferentie de start voor een nieuwe lente!